Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2024/6340

2024 11 7

P9_TA(2024)0076

2020–2025 m. ES LGBTIQ asmenų lygybės strategijos įgyvendinimo ataskaita

2024 m. vasario 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2020–2025 m. ES LGBTIQ asmenų lygybės strategijos įgyvendinimo (2023/2082(INI))

(C/2024/6340)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,

— atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 2 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių konvenciją (EŽTK) ir susijusią Europos Žmogaus Teisių Teismo (EŽTT) praktiką,

— atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) jurisprudenciją,

— atsižvelgdamas į 2018 m. birželio 5 d. ESTT sprendimą byloje C-673/16,

— atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,

— atsižvelgdamas į Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvencija), kurią Europos Sąjunga ratifikavo 2023 m. birželio 28 d.,

— atsižvelgdamas į JT vaiko teisių konvenciją, JT konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims, JT konvenciją dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo ir JT neįgaliųjų teisių konvenciją,

— atsižvelgdamas į Džokjakartos principus ir tarptautinės žmogaus teisių teisės taikymą seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, lyties raiškos ir lytinių požymių srityse,

— atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 12 d. Komisijos komunikatą „Lygybės Sąjunga. 2020–2025 m. LGBTIQ asmenų lygybės strategija“ (COM(2020)0698),

— atsižvelgdamas į savo 2021 m. rugsėjo 14 d. rezoliuciją dėl LGBTIQ asmenų teisių Europos Sąjungoje ([1]),

— atsižvelgdamas į Komisijos pažangos ataskaitą dėl 2020–2025 m. LBGTIQ asmenų lygybės strategijos įgyvendinimo,

— atsižvelgdamas į savo 2021 m. kovo 11 d. rezoliuciją dėl ES paskelbimo LGBTIQ asmenų laisvės erdve ([2]),

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. rugsėjo 17 d. rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl aiškaus pavojaus, kad Lenkijos Respublika gali šiurkščiai pažeisti teisinės valstybės principą, nustatymo ([3]),

— atsižvelgdamas į savo 2021 m. liepos 8 d. rezoliuciją dėl ES teisės ir LGBTIQ piliečių teisių pažeidimų Vengrijoje dėl Vengrijos Nacionalinėje Asamblėjoje priimtų teisės aktų pakeitimų ([4]),

— atsižvelgdamas į savo 2022 m. spalio 20 d. rezoliuciją dėl augančio neapykantos nusikaltimų prieš LGBTIQ asmenis visoje Europoje skaičiaus, atsižvelgiant į neseniai Slovakijoje įvykusias homofobines žmogžudystes ([5]),

— atsižvelgdamas į savo 2023 m. balandžio 20 d. rezoliuciją dėl visuotinio homoseksualumo dekriminalizavimo atsižvelgiant į naujausius įvykius Ugandoje ([6]),

([1]) OL C 117, 2022 3 11, p. 2.
([2]) OL C 474, 2021 11 24, p. 140.
([3]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0225.
([4]) Priimti tekstai, P9_TA(2021)0362.
([5]) Priimti tekstai, P9_TA(2022)0372.
([6]) Priimti tekstai, P9_TA(2023)0120.

— atsižvelgdamas į 2022 m. gruodžio 7 d. Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos reglamento dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų dėl vaiko kilmės pripažinimo ir autentiškų dokumentų dėl vaiko kilmės priėmimo ir dėl Europos vaiko kilmės pažymėjimo sukūrimo (COM(2022)0695),

— atsižvelgdamas į Parlamentinių tyrimų paslaugų generalinio direktorato 2023 m. gruodžio mėn. tyrimą „2020–2025 m. LGBTIQ asmenų lygybės strategija. Įgyvendinimo apžvalga“ ([7]),

— atsižvelgdamas į 2022 m. Komisijos parengtas Europos Sąjungos LGBTIQ asmenų lygybės skatinimo strategiją ir veiksmų planų gaires,

— atsižvelgdamas į 2024 m. sausio 24 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2024/442 dėl prašymo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/788 užregistruoti Europos piliečių iniciatyvą „Uždrauskime atvertimo terapiją Europos Sąjungoje“ ([8]),

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį ir 2002 m. gruodžio 12 d. Pirmininkų sueigos sprendimo dėl leidimo rengti pranešimus savo iniciatyva suteikimo tvarkos 1 straipsnio 1 dalies e punktą ir 3 priedą,

— atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą (A9-0030/2024),

A. kadangi LGBTIQ+ asmenų teisės yra pagrindinės teisės ir, norint jas apsaugoti, labai svarbu, kad veiktų teisinės valstybės principo ir demokratijos stabdžių ir atsvarų sistemos; kadangi LGBTIQ+ asmenų saugumas ir orumas yra mūsų visų saugumas ir orumas;

B. kadangi teisė į vienodą požiūrį ir nediskriminavimą yra pagrindinė teisė, įtvirtinta Sutartyse ir Chartijoje, ir jos turėtų būti visapusiškai paisoma;

C. kadangi lygybė ir mažumų apsauga yra vienos iš ES vertybių, įtvirtintų ES sutarties 2 straipsnyje;

D. kadangi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 21 straipsnyje nustatyta, kad kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje;

E. kadangi visos valstybės narės pagal tarptautinę teisę ir ES sutartis yra prisiėmusios įsipareigojimų ir turi pareigų laikytis pagrindinių teisių ir jas užtikrinti, saugoti bei įgyvendinti;

F. kadangi kai kuriose valstybėse narėse padaryta pažanga saugant ir stiprinant LGBTIQ+ asmenų teises;

G. kadangi visoje ES vis dar esama diskriminacijos dėl faktinės ar suvokiamos seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, lyties raiškos ir lytinių požymių (SOLTRP);

H. kadangi įvykiai kai kuriose valstybėse narėse rodo, kad LGBTIQ+ asmenų teisių srityje daromos pažangos negalima priimti kaip savaime suprantamo dalyko;

I. kadangi 2022 m. Komisija, kartu su Europos Parlamentu ir 15 valstybių narių, kreipėsi į ESTT dėl Vengrijoje vykdomų LGBTIQ asmenų teisių pažeidimų;

J. kadangi Latvija, kaip paskutinė valstybė po neseniai susidomėjimą išreiškusio Kipro, turėtų prisijungti prie Nediskriminavimo, lygybės ir įvairovės aukšto lygio grupės įsteigto LGBTIQ asmenų lygybės pogrupio, kad būtų sustiprintas LGBTIQ strategijos įgyvendinimas visose valstybėse narėse;

K. kadangi Parlamentas kuo griežčiausiai pasmerkė diskriminacinius įstatymus, politiką ir praktiką prieš LGBTIQ+ asmenis, tokius kaip kovos su homoseksualumu įstatymo projektas Ugandoje;

L. kadangi 2023 m. lapkričio 30 d. Rusijos Aukščiausiasis Teismas uždraudė „tarptautinį LGBT judėjimą“ ir paskelbė jį ekstremistine organizacija; kadangi šis sprendimas yra rimtas išpuolis prieš LGBTIQ+ asmenis ir žmogaus teisių gynėjus Rusijoje ir turės grėsmingą poveikį jų padėčiai; kadangi LGBTIQ+ asmenys Kinijoje susiduria su vis didesniu priekabiavimu ir cenzūra, be kita ko, internete;

M. kadangi Tarptautinės lesbiečių, gėjų, biseksualių, translyčių ir interseksualių asmenų asociacijos (ILGA) 2023 m. Europos metinėje ataskaitoje užfiksuotas didžiausias smurto prieš LGBTIQ+ asmenis veiksmų skaičius per 12 metų;

([7]) Tyrimas „2020–2025 m. LBGTIQ+ asmenų lygybės strategija. Įgyvendinimo apžvalga“, Europos Parlamentas, Parlamentinių tyrimų paslaugų generalinis direktoratas, 2023.

([8]) OL L, 2024/442, 2024 2 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/442/oj.

N. kadangi vis garsiau skambanti prieš teises nukreipta retorika, įskaitant girdimą iš išrinktų politikų, padeda kurtis aplinkai, kuri yra priešiška LGBTIQ+ asmenims ir LGBTIQ+ asmenų teisių gynėjams;

O. kadangi LGBTIQ+ asmenims saugios, laisvos ir įtraukios visuomenės kūrimas reiškia, kad reikia spręsti daugialypių ir sąveikinių diskriminacijos, atskirties ir smurto apraiškų problemas;

P. kadangi LGBTIQ+ asmenys visame pasaulyje patiria diskriminaciją ir smurtą;

Q. kadangi ES yra įsipareigojusi visame pasaulyje propaguoti ir saugoti LGBTIQ+ asmenų teises;

R. kadangi visos neapykantos ir netolerancijos formos ir apraiškos, įskaitant neapykantą kurstančią kalbą ir neapykantos nusikaltimus, yra nesuderinamos su ES vertybėmis, t. y. žmogaus orumu, laisve, demokratija, lygybe, teisinės valstybės principais ir pagarba žmogaus teisėms, įtvirtintomis ES sutarties 2 straipsnyje;

S. kadangi vadinamojoje atvertimo terapijoje gali būti taikomi įvairūs metodai, kaip antai elektrošokas, hormonų terapija ar egzorcismo apeigos, o tai yra kankinimo praktikos; kadangi manoma, kad 2 proc. LGBTIQ+ asmenų ES taikyta tokia atvertimo terapija ir 5 proc. buvo pasiūlytas atvertimas, nors tikrieji skaičiai galėtų būti žymiai didesni;

T. kadangi 2023 m. lapkričio 27 d. Komisijai buvo pateikta Europos piliečių iniciatyva „Uždrauskime atvertimo terapiją Europos Sąjungoje“; kadangi joje raginama ES imtis veiksmų ir pasiūlyti privalomą teisinį draudimą Europos Sąjungoje LGBTIQ+ piliečiams taikyti atvertimo terapiją; kadangi 2024 m. sausio 21 d. Komisija oficialiai užregistravo šią Europos piliečių iniciatyvą;

Pagrindinės išvados

1. palankiai vertina Komisijos 2020–2025 m. LBGTIQ asmenų lygybės strategiją (COM(2020)0698), kurią Europos Komisija priėmė 2020 m. lapkričio 12 d., ir jos naujausią pažangos ataskaitą dėl strategijos įgyvendinimo; atkreipia dėmesį į Europos Komisijos įsipareigojimą remti valstybes nares joms įgyvendinant strategiją ir reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad valstybės narės nevienodai atviros strategijai; palankiai vertina Europos Komisijos pastangas stiprinti LGBTIQ+ asmenų lygybę visose į strategiją įtrauktose srityse; apgailestauja, kad keletas svarbių priemonių, kurias iš pradžių numatė Komisija, vis dar nėra įgyvendintos;

2. pripažįsta pažangą, padarytą įgyvendinant 2020–2025 m. LGBTIQ asmenų lygybės strategiją, ir kartu pabrėžia, kad dabartinė tikrovė vis dar stipriai nutolusi nuo tikros LGBTIQ+ asmenų lygybės ES; išreiškia susirūpinimą dėl diskriminacijos ir smurto, su kuriais LGBTIQ+ asmenys susiduria ES, ir dėl jų poveikio galimybei visapusiškai laisvai ir oriai mėgautis gyvenimu;

3. apgailestauja dėl to, kad nuo 2008 m. Taryboje blokuojama horizontalioji kovos su diskriminacija direktyva; mano, kad bet koks Komisijos padarytas šio pasiūlymo atnaujinimas turi būti pagrįstas Parlamento pozicija, juo turi būti sprendžiama sąveikinės diskriminacijos problema ir aiškiai draudžiama diskriminacija dėl bet kokių Chartijoje išvardytų priežasčių derinio; apgailestauja, kad Taryba neatsižvelgė į šiuos prašymus, ir primygtinai ragina Tarybą juos įtraukti į savo įgaliojimus bei imtis visų atitinkamų veiksmų siekiant kovoti su diskriminacija ES;

4. ragina į ES kovos su diskriminacija teisės aktus įtraukti visus seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, lyties raiškos ir lytinių požymių pagrindus, remiantis plačiu seksualinės orientacijos ir lyties pagrindų aiškinimu bei Sutartyse išdėstytu moterų ir vyrų lygybės principu; pažymi, kad taip bus užtikrinamas LGBTIQ+ asmenų apsaugos teisinis tikrumas ir visapusiškumas;

5. pabrėžia, kad LGBTIQ+ asmenų, susiduriančių su benamystės, skurdo ir socioekonominės atskirties problemomis, skaičius yra neproporcingai didelis; reiškia susirūpinimą dėl COVID-19 pandemijos bei pragyvenimo išlaidų ir būsto krizės poveikio LGBTIQ+ asmenų gyvenimui; pakartoja, kad būstas yra pagrindinė teisė;

6. apgailestauja, kad, nepaisant ES teisės aktų, draudžiančių diskriminaciją dėl seksualinės orientacijos užimtumo ir profesinėje srityje, LGBTIQ+ asmenys vis dar susiduria su kliūtimis įsidarbindami, visų pirma deramose darbo vietose; išreiškia požiūrį, kad LGBTIQ+ teisės yra darbuotojų teisės;

7. pabrėžia kad, diskriminacija dėl faktinės ar suvokiamos seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, lytinės raiškos ir lyties vis dar daro didelį poveikį LGBTIQ+ asmenų fizinei, psichikos ir lytinei sveikatai ir gerovei; apgailestauja, kad LGBTIQ+ asmenys vis dar susiduria su diskriminacija, norėdami pasinaudoti sveikatos priežiūros paslaugomis; pabrėžia, kad sveikatos priežiūros paslaugos turėtų būti siūlomos kaip universaliosios, teikiamos laiku ir prieinamos viešosios paslaugos;

8. pabrėžia, kad visose valstybėse narėse reikia užtikrinti įtraukų ir saugų švietimą LGBTIQ+ asmenims, ypač LGBTIQ+ jaunimui;

9. apgailestauja, kad kai kuriose valstybėse narėse LGBTIQ+ asmenys vis dar susiduria su diskriminacija norėdami pasinaudoti socialine apsauga ir socialiniu draudimu, taip pat gauti prekių ar paslaugų įvairiuose sektoriuose;

10. apgailestauja, kad vyresni LGBTIQ+ asmenys ypatingai patiria LGBTIQ+ teisių trūkumą, o tai dar labiau didina socialinę izoliaciją ir kliūtis pasinaudoti esminėmis paslaugomis; pabrėžia, kad, formuojant viešąją politiką ir rengiant projektus, taip pat ir skirtus LGBTIQ+ asmenims, į vyresnius LGBTIQ+ asmenis dažnai neatsižvelgiama; pabrėžia, kad neproporcingai didelis vyresnių LGBTIQ+ asmenų skaičius susiduria su skurdu ir nepakankama prieiga prie deramo būsto bei tinkamų priežiūros tinklų; pabrėžia, kad Europos LGBTIQ asmenų laisvės erdvėje niekas negali būti pamirštas;

11. pabrėžia, kad teikiant priežiūros paslaugas LGBTIQ+ asmenims visada turi būti užtikrinamas jas gaunančių asmenų orumas, nepriklausomumas, savarankiškumas, gerovė ir įsitraukimas į socialinį gyvenimą, įskaitant galimybę pasinaudoti priežiūros namuose ir bendruomeninės globos paslaugomis;

12. pažymi, kad LGBTIQ+ asmenys kaimo, periferiniuose ir atokiausiuose regionuose susiduria su konkrečiais iššūkiais ir kliūtimis pasinaudoti esminėmis paslaugomis;

13. reiškia didelį susirūpinimą dėl LGBTIQ+ asmenų, kuriems reikia pasinaudoti savo teise prašyti prieglobsčio Europos Sąjungoje; išreiškia susirūpinimą dėl to, kad translyčiai ir interseksualūs asmenys, prašydami prieglobsčio, susiduria su papildomomis kliūtimis; pabrėžia, kad formuojant Sąjungos prieglobsčio ir migracijos politiką svarbu, jog būtų atsižvelgta į LGBTIQ+ asmenų padėtį;

14. reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad daugėja neapykantą kurstančių kalbos, neapykantos nusikaltimų ir smurto prieš LGBTIQ+ asmenis, be kita ko, interneto platformose, kuriose dėl to gali būti pažeistos LGBTIQ+ turinio žiūrovų teisės į privatumą; primena, kad reikia vykdyti prevencinę ir apsauginę viešąją politiką šališkos neapykantą kurstančio kalbos, neapykantos nusikaltimų ir smurto prieš LGBTIQ+ asmenis atžvilgiu; pripažįsta, kad nepakankamai pranešama apie neapykantą kurstančią kalbą ir nusikaltimus prieš LGBTIQ+ asmenis, nes trūksta tikėjimo ir pasitikėjimo valdžios institucijomis, kad jos tokius nusikaltimus tirs;

15. smerkia tai, kad stiprėjant kraštutinėms dešiniosioms politinėms jėgoms padaugėjo LGBTIQ+ asmenų ir LGBTIQ+ pilietinės visuomenės organizacijų bei aktyvistų stigmatizavimo, priekabiavimo prie jų, smurto jų atžvilgiu ir jų persekiojimo atvejų; smerkia tai, kad LGBTIQ+ bendruomenei vis dažniau nepagrįstai verčiama kaltė, ir kad LGBTIQ+ asmenų teisių propagavimas žalingai vadinamas „ideologija“;

16. pabrėžia, kad ES turi oficialiose derybose su šalimis kandidatėmis kelti LGBTIQ+ asmenų padėties klausimą ir padėti visoms plėtros šalims pašalinti teisėkūros spragas bei užtikrinti LGBTIQ+ asmenų pagrindines teises;

17. primygtinai tvirtina, kad ES turi laikytis bendro požiūrio į teisinį tos pačios lyties asmenų santuokų bei partneryščių ir vaivorykštės šeimų tėvų, įskaitant translyčius tėvus, pripažinimą, taip pat į teisinį lyties pripažinimą, kad pagal ESTT ir EŽTT jurisprudenciją būtų užtikrinami geriausi vaikų interesai;

18. pabrėžia sunkumus, su kuriais Europos Sąjungoje susiduria translyčiai, nebinarinio lytiškumo ir interseksualūs asmenys, visų pirma kalbant apie jų socioekonominį ir sociodemografinį statusą; pabrėžia, kad tai, jog valstybėse narėse nėra teisinio lyties pakeitimo pripažinimo procedūrų arba yra kliūčių jomis naudotis, pažeidžia translyčių, nebinarinio lytiškumo ir interseksualių asmenų teises ir trukdo jų siekiams visoje Sąjungoje;

19. primygtinai tvirtina, kad vaivorykštės šeimos turi teisę laisvai judėti ES, o vaivorykštės šeimų vaikai neturėtų būti diskriminuojami suteikiant ES pilietybę;

20. reiškia susirūpinimą dėl to, kad veido atpažinimo ir profiliavimo technologijos gali kelti didesnę riziką LGBTIQ+ asmenims, visų pirma translyčiams, nebinarinio lytiškumo ir interseksualiems asmenims;

21. apgailestauja, kad trūksta nuoseklios ES finansavimo, skirto LGBTIQ+ asmenų lygybei pagal įvairias strategijai remti skirtas programas, apžvalgos;

22. pabrėžia, kad Komisija turi skubiai užtikrinti galimybes pilietinės visuomenės organizacijoms, dirbančioms LBGTIQ + asmenų žmogaus teisių srityje Europos Sąjungoje ir trečiosiose šalyse, gauti finansavimą; pažymi, kad tinkamas ir lankstus pilietinės visuomenės organizacijų, remiančių LGBTIQ+ asmenų teises, finansavimas yra būtina LGBTIQ+ asmenų teisių apsaugos ir propagavimo sąlyga Europos Sąjungoje ir trečiosiose šalyse;

23. palankiai vertina ES iniciatyvas, kuriomis siekiama apsaugoti LGBTIQ+ asmenų žmogaus teisių gynėjus ir palengvinti jų darbą ginant pagrindines teises; pabrėžia, kad ES turi toliau kovoti su LGBTIQ+ asmenų žmogaus teisių gynėjų stigmatizavimu, bauginimu ir priekabiavimu prie jų visame pasaulyje; palankiai vertina Komisijos paramą LGBTIQ + aktyvistams Ukrainoje, ypač taikant tiesioginio skyrimo metodą nuo Rusijos invazijos ir agresijos karo prieš Ukrainą pradžios;

24. primena, kad Europos humanitarinė pagalba turėtų būti atžvalgi lyčiai, amžiui, apsaugai bei LGBTIQ+ aspektams, kartu atsižvelgiant į sąryšingumą kaip kompleksinį principą, ir turėtų būti teikiama vadovaujantis humanitariniais principais;

25. pabrėžia, kad, kalbant apie pagrindinių teisių apsaugą, ES turi nė vieno nepalikti nuošalyje;

Rekomendacijos

26. ragina ES ir valstybes nares užtikrinti, kad LGBTIQ+ asmenų teisių aspektas būtų realiai integruotas į visas ES politikos sritis; ragina, kad politika apimtų daugialypę ir sąveikinę diskriminaciją, kuri gali būti grindžiama, be kita ko, socioekonomine padėtimi, amžiumi, rase, religija, faktine ar suvokiama seksualine orientacija, lytine tapatybe, lyties raiška ir lytiniais požymiais arba negalia; ragina vykdant politiką atsižvelgti į konkrečias kaimo, periferinių ir atokiausių regionų aplinkybes;

27. ragina ES ir valstybes nares įtraukti SOLTRP kaip diskriminacijos priežastis, į kurias reikia atsižvelgti rengiant ES kovos su diskriminacija teisės aktus, vadovaujantis Parlamento įgaliojimais dėl pasiūlymo dėl direktyvos dėl lygybės įstaigoms taikomų standartų ([9]);

28. ragina ES ir valstybes nares įtraukti LGBTIQ+ asmenis į politikos formavimą, be kita ko, formuojant ir įgyvendinant socioekonominę, būsto ir švietimo politiką; ragina valstybes nares spręsti pragyvenimo išlaidų ir būsto krizę, be kita ko, nustatant konkrečias LGBTIQ+ asmenims skirtas priemones;

29. ragina valstybes nares įgyvendinti direktyvą dėl vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje;

30. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą dėl reglamento dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų dėl vaiko kilmės pripažinimo ir autentiškų dokumentų dėl vaiko kilmės priėmimo ir dėl Europos vaiko kilmės pažymėjimo sukūrimo, kuriuo siekiama apsaugoti visų vaikų teises užtikrinant, kad vienoje valstybėje narėje nustatyti tėvų, įskaitant visų pirma tos pačios lyties tėvus, ryšiai būtų pripažįstami visose ES valstybėse narėse; prašo Komisijos išnagrinėti kitų Sutartyse, visų pirma SESV 19 ir 21 straipsniuose, nustatytų teisinių pagrindų potencialą siekiant užtikrinti, kad visos valstybės narės visapusiškai ir besąlygiškai pripažintų LGBTIQ+ asmenų santuokas, partnerystes, tėvystę ir šeimos gyvenimą be diskriminacijos ir kliūčių laisvam judėjimui;

31. palankiai vertina 2021 m. liepos 15 d. Komisijos sprendimą imtis teisinių veiksmų prieš valstybes nares dėl LGBTIQ asmenų pagrindinių teisių pažeidimų; ragina Komisiją toliau atidžiai stebėti ES teisės aktų įgyvendinimą valstybėse narėse ir, kai pažeidžiamos LGBTIQ+ asmenų pagrindinės teisės pagal ES sutarties 2 straipsnį, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją arba antrinės teisės aktus, kai taikytina, pradėti pažeidimų nagrinėjimo procedūras; ragina Komisiją sistemingai naudotis pagreitintomis procedūromis ir teikti prašymus dėl laikinųjų priemonių ESTT;

32. ragina Komisiją užtikrinti, kad valstybės narės vykdytų ESTT ir EŽTT sprendimus, ypač susijusius su ES viduje sienas kertančiais LGBTIQ+ asmenimis ir vaivorykštės šeimomis, ir, jei šie nevykdomi, imtis veiksmų pagal SESV 260 straipsnio 2 dalį ir Teisinės valstybės sąlygų reglamentą;

([9]) 2022 m. gruodžio 7 d. Komisijos pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl lygybės įstaigoms taikomų standartų dėl vienodo požiūrio į moteris ir vyrus ir vienodų jų galimybių užimtumo ir profesinės veiklos srityje, kuria panaikinami Direktyvos 2006/54/EB 20 straipsnis ir Direktyvos 2010/41/ES 11 straipsnis (COM(2022)0688).

33. ragina visas valstybes nares laikytis LGBTIQ asmenų lygybės skatinimo strategijų ir veiksmų planų gairių ([10]), kurias parengė LGBTIQ asmenų lygybės pogrupis;

34. ragina valstybes nares išplėsti sveikatos priežiūros paslaugų pasiūlą, kad LGBTIQ+ asmenys galėtų kreiptis dėl specifinių paslaugų, įskaitant lytinės ir reprodukcinės sveikatos paslaugas ir technologijas; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares priimti priemones, skirtas kovoti su LGBTIQ+ asmenų diskriminacija sveikatos sektoriuje;

35. ragina valstybes nares skirti daugiau lėšų paslaugoms, skirtoms smurto dėl lyties aukoms, ir tomis paslaugomis padėti LGBTIQ+ aukoms, ypač LGBTIQ+ moterims, atsižvelgiant į jų konkrečius poreikius ir patirtis;

36. primena, kad, siekiant spręsti LGBTIQ+ asmenims keliamos rizikos ir šališkumo problemas, reikia užtikrinti, jog veido atpažinimo ir profiliavimo technologijos būtų grindžiamos skaidrumo, paaiškinamumo, teisingumo ir atskaitomybės principais;

37. ragina ES suteikti LGBTIQ+ asmenims, įskaitant asmenis iš saugioms šalims priskiriamų trečiųjų šalių, galimybę prašyti prieglobsčio;

38. ragina Komisiją užtikrinti paramą LGBTIQ+ asmenų lygybei įgyvendinant Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo veiksmus, kaip paskelbta 2020–2025 m. LGBTIQ asmenų lygybės strategijoje, ir įtraukti minėtą paramą į 2020–2025 m. darbo programą;

39. ragina Europos Sąjungos prieglobsčio agentūrą (EUAA) skubiai baigti rengti praktines gaires dėl prašytojų, besikreipiančių dėl SOLTRP, o valstybes nares – laikytis šių gairių;

40. ragina Komisiją stebėti prieš lyčių aspektą nukreiptų judėjimų poveikį ir finansuoti juos tiriančias pilietinės visuomenės organizacijas ir akademinius projektus, kad būtų galima veiksmingai į juos reaguoti;

41. ragina Komisiją ir valstybes nares, formuojant politiką ir rengiant programas, kuriomis siekiama remti LGBTIQ+ asmenis Europoje ir visame pasaulyje, remtis pilietinės visuomenės organizacijų ir akademinių tyrėjų sukauptomis empirinėmis ir sisteminėmis žiniomis;

42. ragina Sąjungą ir valstybes nares kaip šališkos motyvacijos priežastis pripažinti faktinę ar suvokiamą seksualinę orientaciją, lytinę tapatybę, lyties raišką ir lytinius požymius; ragina Komisiją ir valstybes nares kovoti su neapykantos kalba, neapykantos nusikaltimais ir smurtu dėl SOLTRP, įskaitant internete; palankiai vertina Komisijos iniciatyvą į SESV 83 straipsnio 1 dalyje pateiktą ES sudarytą nusikaltimų sričių sąrašą įtraukti neapykantą kurstančią kalbą ir neapykantos nusikaltimus, nes tai leistų nustatyti būtiniausias taisykles, susijusias su nusikalstamų veikų apibrėžtimi, ir visose ES valstybėse narėse taikytinas sankcijas; pabrėžia, kad reikia užtikrinti griežtą ES baudžiamosios teisės atsaką į neapykantos kalbą ir neapykantos nusikaltimus; labai apgailestauja, kad nuo Komisijos komunikato paskelbimo praėjo beveik dveji metai, bet Taryba šiuo klausimu nepadarė pažangos, nors jai pavyko greitai išplėsti ES sudarytą nusikaltimų sričių sąrašą kitais tikslais; apgailestauja dėl tokio neveikimo, turint omenyje, kad daugėja neapykantą kurstančios kalbos ir neapykantos nusikaltimų; pakartoja savo raginimą Tarybai uoliai dirbti siekiant bendro sutarimo, kad Komisija galėtų pradėti antrąjį procedūros etapą;

43. primygtinai ragina Komisiją toliau plėtoti darbo programą siekiant didinti informuotumą ir skatinti pranešti apie šališkumu pagrįstus neapykantos nusikaltimus dėl SOLTRP; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad policijos ir teismų pareigūnai būtų apmokyti LGBTIQ+ klausimais, siekiant labiau padėti LGBTIQ+ asmenims, tinkamai tirti neapykantos nusikaltimų atvejus ir dėl jų patraukti baudžiamojon atsakomybėn;

44. ragina Komisiją ištirti ES teisinę sistemą ir būdus, kuriais būtų galima kovoti su atvertimo terapija ir ją uždrausti ES lygmeniu, ir spausti valstybes nares uždrausti dėl SOLTRP vykdomą atvertimo terapiją;

([10]) 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 2000/78/EB, nustatanti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus (OL L 303, 2000 12 2, p. 16).

45. palankiai vertina tai, kad Komisija žengė pirmą žingsnį ir oficialiai užregistravo Europos piliečių iniciatyvą „Uždrauskime atvertimo terapiją Europos Sąjungoje“, nes taip Europos lygmeniu pripažįstamas teisinis pagrindas šiuo klausimu imtis veiksmų; išreiškia savo palaikymą šiai Europos piliečių iniciatyvai; ragina Komisiją dėl jos imtis veiksmų ir pasiūlyti Sutartimis bei Europos piliečių iniciatyvos reglamentu paremtus teisės aktus ([11]);

46. ragina uždrausti lyties organų žalojimą, ypač interseksualių asmenų ir moterų lyties organų žalojimą;

47. ragina valstybes nares ir toliau keistis geriausia praktika, susijusia su interseksualių vaikų pagrindinių teisių apsauga;

48. ragina uždrausti priverstinį nėštumo nutraukimą ir priverstinę sterilizaciją; pabrėžia LGBTIQ+ asmenų apsisprendimo teisės, savarankiškumo ir fizinės bei psichinės sveikatos svarbą; pabrėžia, kad Parlamento nuomonė dėl pasiūlymo dėl direktyvos dėl kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu šeimoje apima nuostatą dėl moters lyties organų žalojimo, interseksualių asmenų lyties organų žalojimo ir priverstinės sterilizacijos įtraukimo į ES sudarytą nusikaltimų sričių sąrašą;

49. ragina valstybes nares, kaip reikalauja ESTT, pripažinti tos pačios lyties porų santuoką ir tėvystę, kad jos galėtų naudotis ES teise grindžiamomis teisėmis;

50. ragina valstybes nares, padedant Komisijai, parengti prieinamo teisinio lyties pakeitimo pripažinimo teisės aktus ir procedūras;

51. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti užtikrinti saugią ir įtraukią aplinką švietimo, kultūros, sporto ir kitose srityse;

52. ragina valstybes nares imtis tolesnių veiksmų, kad būtų garantuojamos LGBTIQ+ asmenų su negalia lygios teisės, užtikrinant aiškią apsaugą nuo diskriminacijos dėl seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės, kuri reikalinga visose gyvenimo srityse, įskaitant užimtumą, būstą, švietimą, viešąjį būstą ir kreditus;

53. ragina valstybes nares įgyvendinti Tarybos rekomendacijas dėl iniciatyvos „Veiksmingi būdai pasiekti gerus mokymosi rezultatus“ ir visų pirma įtraukti priemones, kuriomis siekiama kovoti su LGBTIQ+ asmenų, ypač LGBTIQ+ jaunimo, diskriminacija, kad būtų užtikrinamas saugus ir įtraukus švietimas;

54. ragina Komisiją ir valstybes nares sustiprinti priemones, skirtas kovai su LGBTIQ+ vaikų ir jaunimo patiriamomis patyčiomis ir priekabiavimu mokyklose, bei didinti informuotumą apie tokius atvejus; pažymi, kad tokios situacijos prisideda prie socialinės atskirties;

55. ragina Komisiją didinti „Erasmus+“ finansavimą, skiriamą pagal temą „LGBT+ asmenų lygybės skatinimas“, pasitelkiant aktyvias komunikacijos kampanijas, vykdomas bendradarbiaujant su nacionalinėmis valdžios institucijomis;

56. ragina ES rodyti pavyzdį ir imtis vadovaujamo vaidmens propaguojant LGBTIQ+ asmenų teises visame pasaulyje, laikantis savo žmogaus teisių gairių dėl nediskriminavimo išorės veiksmuose;

57. ragina Komisiją į Europos išorės veiksmų tarnybą paskirti specialųjį įgaliotinį LGBTIQ+ asmenų lygybės klausimais siekiant užtikrinti horizontalųjį 2020–2025 m. LGBTIQ asmenų lygybės strategijos įgyvendinimą užsienyje;

58. reiškia susirūpinimą dėl LGBTIQ+ asmenų teisių padėties visame pasaulyje; ragina Komisiją ir Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) naudotis vystymosi politika kaip priemone, kuria būtų siekiama vykdyti reformas besivystančiose šalyse, šalinti šių teisių pripažinimo ir apsaugos kliūtis ir užtikrinti LGBTIQ+ asmenų teises;

59. ragina Komisiją užtikrinti, kad LGBTIQ+ asmenims būtų teikiama parama, numatyta kaip biudžeto ir finansavimo priemonių bei platesnių paramos vystymuisi programų dalis;

([11]) 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/788 dėl Europos piliečių iniciatyvos (OL L 130, 2019 5 17, p. 55).

60. ragina Komisiją remti šalis kandidates ir potencialias šalis kandidates įgyvendinant ES teisės aktus, įskaitant LGBTIQ+ asmenų teisių srityje, ir stebėti jų pažangą;

61. ragina Komisiją, laikantis ES teisės, toliau gerinti galimybes perskirstyti dotacijas ir teikti lankstų finansavimą, kad smulkūs visuomeniniai žmogaus teisių gynėjai ir kiti pilietinės visuomenės veikėjai, propaguojantys LGBTIQ+ asmenų teises Sąjungoje ir trečiosiose šalyse, turėtų prieigą prie tokio finansavimo;

62. ragina Komisiją toliau tobulinti savo komunikaciją apie finansavimo galimybes, kad būtų skatinama LGBTIQ+ asmenų lygybė, ypač tose valstybėse narėse, kuriose lygybės srityje kyla sunkumų;

63. ragina Komisiją užtikrinti, kad valstybės narės valdytų ES lėšas laikydamosi Chartijos, įtraukdamos teisę į nediskriminavimą, kaip reikalaujama pagal horizontaliąją reikiamą sąlygą, nustatytą Bendrųjų nuostatų reglamente ([12]) (BNR); pabrėžia, kad Komisija negali kompensuoti išlaidų, kol nebus įvykdytos taikytinos reikiamos sąlygos;

64. ragina ES toliau kovoti su LGBTIQ+ asmenų žmogaus teisių gynėjų stigmatizavimu ir priekabiavimu prie jų bei teikti apsaugą žmogaus teisių gynėjams trečiosiose šalyse; primygtinai ragina ES išplėsti tokį mechanizmą, kad jis apimtų žmogaus teisių gynėjus Europos Sąjungoje ir suteiktų galimybę apsaugoti LGBTIQ+ žmogaus teisių gynėjus valstybėse narėse;

65. ragina ES išplėsti tokios apsaugos taikymą, įtraukiant žmogaus teisių gynėjus ES valstybėse narėse;

66. ragina Komisiją aktyviau rinkti duomenis apie diskriminaciją dėl SOLTRP ir šiuos duomenis naudoti formuojant įtraukią į LGBTIQ+ asmenis orientuotą viešąją politiką, taip pat padėti valstybėms narėms naudoti šiuos duomenis;

67. ragina visas valstybes nares pačias įvertinti savo pažangą įgyvendinant LGBTIQ strategiją ir pasidalyti rezultatais su Komisija ir Parlamentu;

68. ragina visas valstybes nares iki 2025 m. priimti nacionalinius LGBTIQ+ veiksmų planus ir strategijas;

69. ragina Komisiją parengti naują 2025–2030 m. LGBTIQ+ asmenų lygybės strategiją, pagrįstą tvirtais įsipareigojimais ir atspindinčią Chartiją bei Parlamento, pilietinės visuomenės organizacijų ir LGBTIQ+ asmenų Europoje ir visame pasaulyje raginimus ir lūkesčius; prašo Komisijos iki 2024 m. Europos Parlamento rinkimų pranešti apie kitos LGBTIQ+ asmenų lygybės strategijos tvarkaraštį;

70. ragina Komisiją užtikrinti, kad kita LGBTIQ+ asmenų lygybės strategija būtų paremta stabilesne priemone ir kad ją papildytų į tikslą orientuotas įgyvendinimo planas, tvirta aspekto integravimu pagrįsta struktūra, užtikrinanti, kad LGBTIQ + asmenų teisės būtų įtrauktos į visas ES politikos sritis, įskaitant visus seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, lyties raiškos ir lytinių požymių pagrindus, ir išteklių paskirstymas; taip pat ragina įtraukti tvarkaraštį bei etapus, kad būtų galima įgyvendinti stebėsenos, vertinimo, atskaitomybės ir mokymosi procesus, įskaitant konsultacijas su LGBTIQ+ asmenų organizacijomis; be to, ragina Komisiją ypatingą dėmesį skirti pažeidžiamoje padėtyje esančioms grupėms, pavyzdžiui, LGBTIQ+ vaikams ir jaunimui;

71. ragina Komisiją užtikrinti, kad kitos kadencijos Komisijoje būtų numatytos už lygybę ir įvairovę atsakingo Komisijos nario pareigos;

([12]) 2021 m. birželio 24 d. reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159).

72. ragina Europos Komisijoje paskirti koordinatorių LGBTIQ+ asmenų teisių klausimais;

°
° °

73. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių ir šalių kandidačių vyriausybėms ir parlamentams, taip pat valstybių narių ir šalių kandidačių subnacionaliniams parlamentams ir vietos valdžios institucijoms.